Eurooppa-neuvosto

Bryssel, 25. toukokuuta 2021
(OR. en)

EUCO 5/21

CO EUR 3
CONCL 3

ILMOITUS

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Asia:	Eurooppa-neuvoston ylimääräinen kokous (24. ja 25. toukokuuta 2021) – Päätelmät

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena Eurooppa-neuvoston edellä mainitussa kokouksessa hyväksymät päätelmät.

I COVID-19

1. Rokotusvauhti on kiihtynyt kaikkialla EU:ssa, ja sitä on pidettävä yllä. Sen ansiosta ja yleisen epidemiatilanteen parantuessa voimme asteittain avata yhteiskuntiamme. Meidän on kuitenkin seurattava valppaasti virusmuunnosten esiintymistä ja leviämistä ja toteutettava tarvittaessa toimia. Avainasemassa on parhaillaan tehtävä työ rokotteiden tuotannon lisäämiseksi ja riittävän saatavuuden turvaamiseksi kaikkialla EU:ssa.

2. Toimia koordinoidun toimintamallin varmistamiseksi olisi jatkettava ennen kesää. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen EU:n digitaalisesta covid-todistuksesta saavutettuun yhteisymmärrykseen ja kehottaa ottamaan sen nopeasti käyttöön. Seuraavaksi olisi helpotettava vapaata liikkuvuutta EU:ssa ja tätä varten tarkistettava kesäkuun puoliväliin mennessä neuvoston suositusta EU:ssa matkustamisesta. Eurooppa-neuvosto pitää myönteisenä muuta kuin välttämätöntä matkustamista EU:hun koskevan neuvoston suosituksen tarkistamista.

3. Pandemian vaikutuksia voidaan hillitä ainoastaan kattavilla maailmanlaajuisilla toimilla. EU on suurin covid-19-rokotteiden viejä maailmassa, ja se jatkaa toimiaan rokotteiden maailmanlaajuisen tuotantokapasiteetin lisäämiseksi, jotta voidaan vastata globaaleihin tarpeisiin. Eurooppa-neuvosto kehottaa tehostamaan toimia, joilla varmistetaan covid-19-rokotteiden tasapuolinen saatavuus kaikkialla maailmassa, ja tukee Covax-hankkeen johtavaa asemaa tässä yhteydessä. EU ja sen jäsenvaltiot ovat sitoutuneet vauhdittamaan rokoteavun toimittamista tukeakseen apua tarvitsevia maita tavoitteena lahjoittaa vähintään 100 miljoonaa annosta vuoden loppuun mennessä, sekä auttamaan paikallisen tuotantokapasiteetin kehittämisessä maailmanlaajuisessa terveyshuippukokouksessa hyväksytyn Rooman julistuksen mukaisesti.

II ILMASTONMUUTOS

4. Eurooppa-neuvosto vahvistaa 10.–11. joulukuuta 2020 antamansa päätelmät. Se on tyytyväinen lainsäätäjien ilmastolaista saavuttamaan yhteisymmärrykseen.

5. Eurooppa-neuvosto pyytää komissiota esittämään pikaisesti lainsäädäntöpakettinsa sekä perusteelliset arviot ympäristöön liittyvistä, taloudellisista ja yhteiskunnallisista vaikutuksista jäsenvaltioissa.

6. EU on tyytyväinen siihen, että Yhdysvallat on uudistanut sitoumuksensa Pariisin sopimukseen. EU korostaa olevansa valmis hyödyntämään tätä globaalia tilaisuutta ja kehottaa kansainvälisiä kumppaneitaan, erityisesti G20-maita, nostamaan tavoitetasoaan ennen Glasgow'ssa pidettävää COP26-kokousta.

7. Eurooppa-neuvosto palaa asiaan sopivana ajankohtana sen jälkeen, kun komission ehdotukset on toimitettu.

III VALKO-VENÄJÄ

8. Eurooppa-neuvosto tuomitsee vahvasti sen, että Ryanairin lento pakotettiin laskeutumaan Minskiin Valko-Venäjälle 23. toukokuuta 2021 lentoturvallisuus vaarantaen ja että Valko-Venäjän viranomaiset vangitsivat toimittaja Raman Pratasevitšin ja Sofia Sapegan.

9. Eurooppa-neuvosto

   – vaatii vapauttamaan välittömästi Raman Pratasevitšin ja Sofia Sapegan ja takaamaan heidän liikkumisvapautensa;

   – kehottaa Kansainvälistä siviili-ilmailujärjestöä tutkimaan pikaisesti tämän ennennäkemättömän välikohtauksen, jota ei voida hyväksyä;

   – kehottaa neuvostoa hyväksymään mahdollisimman pian henkilöiden ja yhteisöjen uusia luetteloon merkitsemisiä asiaankuuluvan pakotekehyksen perusteella;

– kehottaa neuvostoa hyväksymään uusia kohdennettuja talouspakotteita ja pyytää ulkoasiainedustajaa ja komissiota esittämään viipymättä ehdotuksia tätä varten;

– kehottaa kaikkia EU:hun sijoittautuneita lentoliikenteen harjoittajia välttämään lentämistä Valko-Venäjän ilmatilassa;

– kehottaa neuvostoa hyväksymään tarvittavat toimenpiteet, joilla kielletään valkovenäläisiä lentoyhtiöitä lentämästä EU:n ilmatilassa ja estetään tällaisten lentoyhtiöiden lentojen pääsy EU:n lentokentille;

– ilmaisee solidaarisuutensa Latviaa kohtaan latvialaisten diplomaattien perusteettoman karkottamisen johdosta.

10. Eurooppa-neuvosto seuraa tilanteen kehittymistä.

IV VENÄJÄ

11. Eurooppa-neuvosto kävi strategisen keskustelun Venäjästä.

12. Se tuomitsee Venäjän laittomat, provokatiiviset ja häiritsevät toimet EU:ta, sen jäsenvaltioita ja muita maita vastaan. Se vahvistaa EU:n yhtenäisyyden ja solidaarisuuden näiden toimien edessä sekä tukensa itäisille kumppaneille.

13. Eurooppa-neuvosto ilmaisee solidaarisuutensa Tšekin tasavaltaa kohtaan ja antaa tukensa sen vastatoimille.

14. Eurooppa-neuvosto vahvistaa olevansa sitoutunut viiteen periaatteeseen, jotka ohjaavat EU:n Venäjän-politiikkaa. Se pyytää ulkoasiainedustajaa ja komissiota esittämään politiikkavaihtoehtoja sisältävän selvityksen EU:n ja Venäjän suhteista näiden periaatteiden mukaisesti kesäkuussa 2021 pidettävää Eurooppa-neuvoston kokousta varten.

15. EU jatkaa koordinointia samanmielisten kumppanien kanssa.

V YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

16. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan kauppa- ja yhteistyösopimus tuli voimaan 1. toukokuuta 2021. Tämä sopimus yhdessä erosopimuksen ja sen pöytäkirjojen kanssa muodostaa puitteet suhteellemme Yhdistyneeseen kuningaskuntaan. Nämä sopimukset olisi pantava täysimääräisesti ja tehokkaasti täytäntöön ja niiden hallintorakenteet olisi saatava toimintaan.

17. Kyseisten sopimusten ansiosta EU:lla on mahdollisimman läheinen kumppanuus Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa. On kuitenkin muistettava, että EU:n ulkopuolisella maalla ei voi olla samoja etuja kuin jäsenvaltioilla ja että suhteen on aina perustuttava oikeuksien ja velvollisuuksien tasapainoon. Suhteen Yhdistyneeseen kuningaskuntaan olisi edelleen oltava molempia osapuolia hyödyttävä, eikä se missään olosuhteissa saa heikentää sisämarkkinoiden eheyttä, tulliliittoa eikä EU:n päätöksenteon riippumattomuutta. Eurooppa-neuvosto kehottaa Yhdistynyttä kuningaskuntaa kunnioittamaan jäsenvaltioiden välisen syrjimättömyyden periaatetta.

18. Eurooppa-neuvosto kehottaa komissiota jatkamaan pyrkimyksiään varmistaa kyseisten sopimusten täysimääräinen täytäntöönpano, myös EU:n kansalaisten oikeuksien osalta, kalastusalalla ja tasapuolisten toimintaedellytysten näkökulmasta, hyödyntäen täysimittaisesti sopimusten mukaisia välineitä, koordinoiden toimiaan ja käyden jatkuvaa vuoropuhelua neuvoston ja sen valmisteluelinten kanssa vakiintuneen käytännön mukaisesti.

19. Eurooppa-neuvosto jatkaa asian käsittelyä, ja EU pysyy yhtenäisenä toimissaan Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa.

VI LÄHI-ITÄ

20. Panemme tyytyväisinä merkille tulitauon, jonka on tarkoitus lopettaa väkivaltaisuudet. EU jatkaa työskentelyä kansainvälisten kumppanien kanssa poliittisen prosessin käynnistämiseksi. EU toistaa olevansa vahvasti sitoutunut kahden valtion ratkaisuun.

VII MALI

21. Eurooppa-neuvosto yhtyy ECOWASin ja Afrikan unionin julkilausumaan ja tuomitsee vahvasti Malin siirtymävaiheen presidentin ja pääministerin sieppauksen ja vaatii heidän välitöntä vapauttamistaan.

22. Euroopan unioni on valmis harkitsemaan kohdennettuja toimenpiteitä Malin siirtymää haittaavia poliittisia ja sotilaallisia johtajia vastaan.